

Obrazy rzeczywistości. Festiwal Filmu Niemego

2014-12-04

4-7 grudnia w Kinie Pod Baranami odbędzie się 15. jubileuszowa edycja Festiwalu Filmu Niemego pod hasłem „Obrazy rzeczywistości”. To niecodzienne wydarzenie muzyczno-filmowe, przypomina lata świetności kina niemego i dowodzi, że współczesna publiczność chce je odkrywać na nowo. Co roku organizatorzy festiwalu sprowadzają do Krakowa arcydzieła kina niemego z całego świata. Tegoroczna odsłona, poświęcona filmom dokumentalnym, zabierze widzów w najodleglejsze i najbardziej niedostępne zakątki globu. Muzykę do filmów wykonają na żywo uznani artyści.

Kamera filmowa od ponad stu lat towarzyszy podróżnikom, odkrywcom i badaczom podczas wypraw w nieznaną. Fundacja Dla Kina i Kino Pod Baranami, organizatorzy Festiwalu Filmu Niemego, proponują w tym roku podróż śladami nieustraszonych globtroterów.

Gdy w 1914 roku Sir Ernest Shackleton stawał na czele wyprawy na biegun południowy, nie wiedział, jak morderczą walkę z naturą przyjdzie mu stoczyć u wybrzeży Antarktydy. Losy ekspedycji dokumentuje film Południe (1919), który zostanie pokazany w odrestaurowanej cyfrowo wersji. Żywioł lodu i ekstremalnie niskie temperatury to codzienność bohaterów Nanuka z północy (1922) - inuickiej rodziny, którą sportretował Robert J. Flaherty, jeden z pionierów kina dokumentalnego. Ze śnieżnym bezkresem i jego oślepiającą bielą mierzą się także członkowie trzeciej w historii wyprawy na Mount Everest, w której udział wzięli jedni z najwybitniejszych himalaistów epoki, Andrew Irvine i George Mallory (The Epic of Everest, 1924), pieczołowicie zrekonstruowany przez BFI National Archive. Walka ludzkich ambicji z siłami natury jest również tematem filmu Wiktora Turina Turksib (1929) o jednym z największych przedsięwzięć konstrukcyjnych w Związku Radzieckim - budowie magistrali kolejowej łączącej Turkiestan z Syberią. Z kolei w podróż po Bałkanach zabierze widzów reporter Fred von Bohlen-Hegewald (Kalabaka, 1930).

Początek XX wieku to jednak nie tylko okres fascynacji białymi plamami na mapie świata i kulturami nieznanymi ludów, ale także zainteresowanie metropoliami i wielkomiejskim stylem życia. Kino nieme miało swoich flâneurów, a za najwybitniejszego z nich uchodzi Dziga Wiertow, autor słynnego i nowatorskiego Człowieka z kamerą filmową (1928). Widzowie festiwalu będą mieli również okazję wybrać się do stolicy Niemiec (Berlin, symfonia wielkiego miasta, 1927), odwiedzić najpiękniejsze francuskie miasta w filmach À Propos Nicei (1930) w reżyserii Jeana Vigo, Montparnasse (1926) Eugène'a Deslawa, Mijają godziny (1926) Alberta Cavalcantiego, czy ponownie przespacerować się ulicami Krakowa sprzed stu lat (Obrazy Krakowa, 1913-1929).

Wyjątkowym punktem programu festiwalu będzie pokaz filmu Wielka powódź (2013), stanowiącego współczesny owoc współpracy filmowca i artysty multimedialnego Billa Morrisona (autora pokazywanego na 8. FFN filmu Decasia) oraz gitarzysty i kompozytora Billa Frisella. Na ten niezwykle projekt, wykorzystujący found footage, złożyły się materiały filmowe dokumentujące powódź nad Missisipi w 1927 roku, która była najbardziej niszczycielskim potopem w historii Stanów Zjednoczonych. Film zgłoszony został do Oscara 2014 w kategorii pełnometrażowy dokument.

Ciekawostką tegorocznej edycji będą filmy krótkometrażowe z początku XX wieku, poświęcone wywodzącym się z Wielkiej Brytanii dyscyplinom sportowym (Nie tylko krykiet, czyli sport w epoce króla Edwarda, 1901-1907) oraz kulturze rowerowej na świecie (Bicykle, welocypedy, rowery..., 1901-1928).

**Magiczny
Kraków**

Projekcjom filmowym towarzyszyć będzie muzyka na żywo. Festiwal znany jest z nowatorskich i odważnych zestawień filmowo-muzycznych, które łączą eksperymentalne podejście z szacunkiem dla historii kina. W tym roku usłyszymy m.in. inspirowane jazzem improwizacje duetów SzaZa i Mikrokolektyw; muzykę etniczną w dwóch różnych aranżacjach - zespołu pathMAN oraz awangardowych Karpat Magicznych, które wykorzystają podczas koncertu oryginalne misy tybetańskie i lutnie z Azji Środkowej, czy klasyczny występ taperski w wykonaniu profesora Lesława Lica, od lat współpracującego z Kinem Pod Baranami. Kino nieme ze współczesną elektroniką skonfrontują: bristolski Bronnt Industries Kapital, kolektyw kIRk oraz duet Hatti Vatti & Stefan Wesołowski. Na scenie Kina Pod Baranami pojawi się również krakowski kompozytor muzyki filmowej (Pręgi, Zbliżenia, Obywatel) - Adrian Konarski w towarzystwie Sławomira Bernego (perkusja) oraz Michała Chytrzyńskiego (skrzypce), a także Hubert Zemler (perkusja i perkusjonalia) oraz Bartosz Weber z zespołu Baaba.

Festiwal Filmu Niemego przygotował również specjalną odsłonę Baranków Dzieciom – poranków filmowych dla najmłodszych widzów organizowanych przez Kino Pod Baranami. Maluchy będą miały okazję skonstruować zabawki optyczne i samodzielnie stworzyć muzykę do filmu niemego. Dla najmłodszych widzów muzykę do filmu niemego zaprezentują członkowie zespołów Vladimirka i The Silver Owls. Warsztaty poprowadzi Marcel Zambrzycki, członek zespołów Wataha The Slavic Drummers i Siódmy Czakram Ziemi.

Po raz kolejny, specjalnym wydarzeniem Festiwalu będzie mapping na wewnętrznej fasadzie Pałacu pod Baranami, inspirowany filmami niemyymi (visual: Julie Land /MotionArt/, audio: Stealpot).

W piątkową noc organizatorzy wraz z Unsound Festival zapraszają do Betel Klubu na imprezę festiwalową, podczas której o wrażenia muzyczne zadbają Lautbild i Eltron John.

PROGRAM:

czwartek, 4 grudnia

19.00 TURKSIB | TURKSIB

reż. Wiktor Turin, ZSRR 1929, 78'

// muzyka na żywo: Bronnt Industries Kapital (UK)

21.15 BERLIN. SYMFONIA WIELKIEGO MIASTA | BERLIN: SYMPHONY OF A GREAT CITY | BERLIN:
DIE SINFONIE DER GROßSTADT

reż. Walther Ruttmann, Niemcy 1927, 65'

// muzyka na żywo: SzaZa (PL)

piątek, 5 grudnia

17.00 NIE TYLKO KRYKIET, czyli sport w epoce Króla Edwarda | MITCHELL & KENYON:
EDWARDIAN SPORTS

reż. Sagar Mitchell, James Kenyon, Wielka Brytania 1901-1907, 70'

// muzyka na żywo: Mikrokolektyw (PL)

19.15 KALABAKA | KALABAKA (DIE GEHEIMNISSE DES UNBEKANNTEN EUROPAS)

reż. Fred von Bohlen-Hegewald, Niemcy 1930, 84'

// muzyka na żywo: Hubert Zemler (PL)

21.30 BICYKLE, WELOCYPEDY, ROWERY... | PENNY-FARTHINGS, VELOCIPEDES, BIKES...

reż. varia, Holandia/Francja/Wielka Brytania 1901-1928, 55'

// muzyka na żywo: Bartosz Weber (Baaba) (PL)

Patroni pokazu: Stowarzyszenie Kraków Miastem Rowerów i Święto Cykliczne Kraków

* 23.00 IMPREZA - BETEL Klub (pl. Szczepański 3)

DJ: Lautbild (PL) | Eltron John (PL)

+ wizualizacje inspirowane filmami niemymi

Partner: Unsound Festival

sobota, 6 grudnia

16.00 FRANCUSKIE RENDEZ-VOUS | FRENCH RENDEZ-VOUS

À PROPOS NICEI | À PROPOS DE NICE

reż. Jean Vigo, Francja 1930, 25'

MONTPARNASSE | MONTPARNASSE

reż. Eugène Deslaw, Francja 1929, 17'

MIJAJĄ GODZINY | NOTHING BUT TIME | RIEN QUE LES HEURES

reż. Alberto Cavalcanti, Francja 1926, 45'

// muzyka na żywo: Konarski & Chytrzyński & Berny (PL)

Patron pokazu: Instytut Francuski w Krakowie

18.15 NANUK Z PÓŁNOCY | NANOOK OF THE NORTH

reż. Robert J. Flaherty, Francja/Stany Zjednoczone 1922, 79'

// muzyka na żywo: Hatti Vatti & Stefan Wesołowski (PL)

21.15 THE EPIC OF EVEREST | THE EPIC OF EVEREST: THE OFFICIAL RECORD OF MALLORY AND IRVINE'S 1924 EXPEDITION

reż. John Noel, Wielka Brytania 1924, 87'

// muzyka na żywo: Karpaty Magiczne (PL)

23.00 WIELKA POWÓDŹ | THE GREAT FLOOD

reż. Bill Morrison, Stany Zjednoczone 2013, 80'

kopia dźwiękowa: muz. Bill Frisell

niedziela, 7 grudnia

11.00 BARANKI W NIEMYM KINIE: HISTORIA KINA

// prowadzenie: Sztukolotnia (PL)

12.00 BARANKI W NIEMYM KINIE: MUZYKA W NIEMYM KINIE

// muzyka na żywo: Vladimirska & The Silver Owls (PL)

// warsztaty: Marcel Zambrzycki (PL)

**Magiczny
Kraków**

17.00 OBRAZY KRAKOWA | IMAGES OF OLD KRAKOW

reż. varia, Polska 1913-1929, 60'

// muzyka na żywo: Lesław Lic (PL)

19.00 CZŁOWIEK Z KAMERĄ FILMOWĄ | MAN WITH A MOVIE CAMERA | CHELOVEK S KINOAPPARATOM

reż. Dziga Wiertow, ZSRR 1928, 67'

// muzyka na żywo: KIRk (PL)

21.15 POŁUDNIE | SOUTH: SIR ERNEST SHACKLETON'S GLORIOUS EPIC OF THE ANTARCTIC

reż. Frank Hurley, Wielka Brytania 1919, 80'

// muzyka na żywo: pathMAN (PL)

BILETY:

28 zł (normalny) | 22 zł (ulgowy)

* Wielka powódź (kopia dźwiękowa): 20 zł (normalny) | 14 zł (ulgowy)

KARNET (12 filmów): 120 zł

Baranki w niemym kinie: 15 zł

KARNET Baranki (2 spotkania): 22 zł

MAPPING:

Mapping inspirowany filmami niemymi na wewnętrznej fasadzie Palacu pod Baranami:

Visual: Julie Land (MotionArt)

Audio: Stealpot

(daty pokazów: [na www.kinopodbaranami.pl](http://www.kinopodbaranami.pl))

O FILMACH:

BERLIN. SYMFONIA WIELKIEGO MIASTA | BERLIN: DIE SINFONIE DER GROßSTADT

reż. Walther Ruttmann, Niemcy 1927, 65'

Awangardowa, pełna rytmu opowieść o jednej dobie z życia niemieckiej stolicy, podzielona na pięć aktów odpowiadających kolejnym porom dnia i nocy.

BICYKLE, WELOCYPEDY, ROWERY... | PENNY-FARTHINGS, VELOCIPEDES, BIKES...

reż. varia, Holandia/Francja/Wielka Brytania 1901-1928, 55'

Rower - wynalazek przełomu XVIII i XIX wieku. Zestaw krótkich filmów z początku XX wieku pokazuje różnorodne formy obecności rowerów w życiu człowieka.

Zestaw przygotowany przez EYE Film w Holandii.

CZŁOWIEK Z KAMERĄ FILMOWĄ | CHELOVEK S KINOAPPARATOM

reż. Dziga Wiertow, ZSRR 1928, 67'

Błyskotliwy eksperyment radzieckiego wizjonera i pioniera kina. Zapis życia w sowieckich metropoliach, a także rejestracja samego procesu powstawania filmu.

THE EPIC OF EVEREST | THE EPIC OF EVEREST: THE OFFICIAL RECORD OF MALLORY AND IRVINE'S 1924 EXPEDITION

reż. John Noel, Wielka Brytania 1924, 87'

Rok 1924. Na Dach Świata wyrusza ekspedycja wybitnych himalaistów. Zapierające dech w piersiach obrazy nakręcone w ekstremalnych warunkach.

Film odrestaurowany przez British Film Institute w Londynie.

FRANCUSKIE RENDEZ-VOUS

Poetyckie obrazy Francji z początku XX wieku: Nicea - raj dla arystokratów i bogatych kuracjuszy oraz Paryż - w którym poznajemy zarówno wspaniałe bulwary, jak i biedne zaułki i podwórka, a także artystyczną dzielnicę - Montparnasse.

MIJAJĄ GODZINY | RIEN QUE LES HEURES | NOTHING BUT TIME

reż. Alberto Cavalcanti, Francja 1926, 45'

MONTPARNASSE | MONTPARNASSE

reż. Eugène Deslaw, Francja 1929, 17'

À PROPOS NICEI | À PROPOS DE NICE

reż. Jean Vigo, Francja 1930, 25'

KALABAKA | KALABAKA (DIE GEHEIMNISSE DES UNBEKANNTEN EUROPAS)

reż. Fred von Bohlen-Hegewald, Niemcy 1930, 84'

Reportaż z podróży na Bałkany, dokumentujący pracę reportera, który próbuje uchwycić specyfikę i fenomen regionu, będącego tygłem kultur, języków i religii.

NANUK Z PÓŁNOCY | NANOOK OF THE NORTH

reż. Robert J. Flaherty, Francja/Stany Zjednoczone 1922, 79'

Bezcenny dokument etnograficzny rozgrywający się wśród śniegów Północy. Poznajemy trudne a zarazem radosne życie Nanuka i jego inuickiej rodziny znad Zatoki Hudsona.

NIE TYLKO KRYKIET, czyli sport w epoce Króla Edwarda | MITCHELL & KENYON: EDWARDIAN SPORTS

reż. Sagar Mitchell, James Kenyon, Wielka Brytania 1901-1907, 70'

Zestaw filmów prezentujących różne rodzaje dyscyplin sportu, które narodziły się w Wielkiej Brytanii. Odnalezione w beczkach sklepowej piwnicy, starannie odrestaurowane świadectwa epoki.

Film odrestaurowany przez British Film Institute w Londynie.

OBRAZY KRAKOWA | IMAGES OF OLD KRAKOW

reż. varia, Polska 1913-1929, 60'

Dokumentalne zdjęcia Krakowa z początku XX wieku. Spacer po Plantach, Lasku Wolskim, a także przejażdżka miejską kolejką elektryczną.

POŁUDNIE | SOUTH: SIR ERNEST SHACKLETON'S GLORIOUS EPIC OF THE ANTARCTIC

reż. Frank Hurley, Wielka Brytania 1919, 80'

Rok 1914. Podczas wyprawy transarktycznej zagłowiec zostaje uwięziony na zamrożonym morzu. Trwa desperacka walka o przetrwanie.

Film odrestaurowany przez British Film Institute w Londynie.

TURKSIB | TURKSIB

**Magiczny
Kraków**

reż. Wiktor Turin, ZSRR 1929, 78'

Dokument rejestrujący morderczą budowę magistrali kolejowej, łączącej Turkiestan z Syberią. Opowieść o bezwzględnej walce człowieka z naturą.

Film odrestaurowany przez British Film Institute w Londynie.

Turksib zapowiada 8. edycję Festiwalu Filmów Rosyjskich "Sputnik nad Krakowem" (8-14 grudnia 2014 - Kino Pod Baranami).

WIELKA POWÓDŹ | THE GREAT FLOOD

reż. Bill Morrison, Stany Zjednoczone 2013, 80'

Współczesny dokument zawierający archiwalne materiały pokazujące niszczycielską powódź nad Missisipi w roku 1927.

DLA DZIECI:

BARANKI W NIEMYM KINIE: HISTORIA KINA

Warsztaty dla dzieci, podczas których będzie można się dowiedzieć, jak wprowadzić obraz w ruch oraz samodzielnie stworzyć zabawki optyczne.

BARANKI W NIEMYM KINIE: MUZYKA W NIEMYM KINIE

Pokaz filmu niemego dla najmłodszych z muzyką na żywo, połączony z warsztatami muzycznymi.

O MUZYKACH:

BRONNT INDUSTRIES KAPITAL

Przedstawiciele brytyjskiej sceny elektronicznej, łączą dźwięki syntezatorów, motywy gitarowe i industrialne szумы.

HATTI VATTI & STEFAN WESOŁOWSKI

Hipnotyzująca, ambientowo-dubowa elektronika w połączeniu z pełną emocji poezją skrzypiec - to duchowa podróż w nieznane.

KARPATY MAGICZNE

Magiczny projekt, który - poprzez oryginalne brzmienia niezwykłych instrumentów - próbuje sięgać do serca najstarszych tradycji muzycznych.

KIRK

Sugestywne improwizacje rozpisane na transową trąbkę, bogatą elektronikę i trzaski gramofonów.

KONARSKI / CHYTRZYŃSKI / BERNY

Muzyka Adriana Konarskiego, kompozytora muzyki filmowej i teatralnej, ma rozpoznawalny, melodyjny styl. Po raz kolejny na FFN ze Sławomirem Bernym (perkusja) i Michałem Chytrzyńskim (skrzypce).

LAUTBILD

**Magiczny
Kraków**

Nowe wcielenie artysty znanego ostatnio przede wszystkim jako Wilhelm Bras. Muzyka taneczna niepozbawiona eksperymentalnego zacięcia.

LESŁAW LIC

Wyrazista postać krakowskiego świata muzycznego. Pianista, klarnecista, saksofonista, aranżer, kompozytor, pedagog, ulubiony taper Krakowa.

MIKROKOLEKTYW

Silnie impresjonistyczna, nieco melancholijna, pełna improwizacji muzyka na trąbkę i perkusję.

PATHMAN

Bogate instrumentarium (współczesne i etniczne) w połączeniu z delikatną elektroniką i naturalnymi dźwiękami.

SZA/ZA

Klarnet i skrzypce, głos, analogowe efekty zapętleń oraz delikatnych przetworzeń.

VLADIMIRSKA

Krakowska grupa, której muzyka przywołuje ducha dawnych karnawałów oraz cyrków objazdowych. Ich styl określa się mianem indie-folk popu.

BARTOSZ WEBER (BAABA)

Lider zespołu Baaba - przycina, sampluje, remiksuje, tworząc wesołą elektronikę.

HUBERT ZEMLER

Wszechstronny perkusista, korzystając z całej palety różnorodnych perkusjonaliów, buduje nastroje z niezwykłą wrażliwością i pomysłowością.

ORGANIZATORZY:

Fundacja Dla Kina
Kino Pod Baranami

MECENASI:

Urząd Miasta Krakowa
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Polski Instytut Sztuki Filmowej
Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych
Europa Cinemas

PARTNERZY:

Krakowskie Biuro Festiwalowe
Krakow Film Commission
Kraków Miastem Rowerów

**Magiczny
Kraków**

Święto Cykliczne KRK
Betel Klub
Trattoria Soprano
Artery Hostels
Filmotechnika
Studio Kropka
Instytut Francuski w Krakowie
Unsound Festival
Eternal Monkeys

PATRONI:

Karnet
EKRAŃy
Radio Kraków
Dziennik Polski
TVP Kraków
Magiczny Kraków
Uwolnij Muzykę
Local Life Cracow
Kultura OnLine
Filmweb
Gildia

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Projekt jest współfinansowany ze środków Gminy Miejskiej Kraków.

Kino Pod Baranami
Rynek Główny 27, Kraków
www.kinopodbaranami.pl